

Reaksjoner på miljøulemper

Miljøulemper som støy, luftforurensning og vibrasjoner gir opphav i miljøplager og kan også legge grunnlag for stressrelaterte sykdommer.

PUBLISERT 5. januar 2008

PSY
KOL
OGI

RONNY KLÆBOE

forsvarte 8. desember 2006 sin avhandling *Human reactions to transportation noise, vehicular air pollution, and vibrations* for dr.philos.-graden ved Universitetet i Oslo.

Avhandlingen undersøker sammenhengen mellom eksponeringen for slike miljøulemper og graden av plage. Spesielt undersøkes betydningen av lydlandskapet og samspillet mellom ulike miljøulemper for plageopplevelsen.

Kvaliteten av lydlandskapet i nabolaget og ikke bare støynivået ved bolig påvises å ha betydning for graden av støyplage. For en tredjedel av befolkningen i norske byområder har lydlandskapet merkbar betydning for plagegraden ved bolig. Personer som er utsatt for luftforurensning, reagerer sterkere på støy enn personer som ikke har en slik tilleggsbelastning. Tilsvarende reagerer folk som er utsatt for støy, mer på luftforurensning enn de som er uten en slik tilleggsbelastning.

Et kjent fenomen i støyforskningen er at folk etter trafikkendringer plages mer når støyen øker og mindre når støyen minker, enn det myndighetene på forhånd har beregnet. Avhandlingen introduserer teorien om at slike «overreaksjoner» skyldes at trafikkendringer også medfører endringer i lydlandskapets kvalitet og nivået på andre miljøforurensninger.

En ny metodikk for å visualisere lydlandskapet er utviklet. Kart som viser i hvilken grad miljøulempene er «rettferdig» fordelt, er en lovende framtidig anvendelsesmulighet.

Forskningen er tverrvitenskapelig og er utført ved Transportøkonomisk institutt i Oslo.

Kontakt rk@toi.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 1, 2008, side